

SIKÇA SORULAN SORULAR

1- Otomatik katılım uygulaması kimleri kapsıyor?

Türk vatandaşı veya mavi kartlı olup, 45 yaşının altındaki tüm 4a ve 4c kapsamındaki çalışanlar ve çalışmaya yeni başlayacaklar uygulamaya dahildir. Özel sektör çalışanları bağlı buldukları işyerinin büyüklüğü göz önünde bulundurularak, Bakanlar Kurulu Kararı ile tedrici olarak sisteme dahil edilecektir.

2- İşverenler otomatik katılım çerçevesinde kapsama dahil olup olmadıkları açısından, çalışan sayısını nasıl hesaplamalıdır?

Çalışanların otomatik katılıma dahil olma şartlarını taşıyıp taşımadıklarına bakılmaksızın (45 yaş altı ve üstü çalışan sayısı ayrımı yapılmaksızın) işverene bağlı tüm çalışan sayısı dikkate alınır.

3- Bir işyerinde çalışan sayısının, otomatik katılım kapsamında yer alacak işyeri kriterinin dışında kalacak şekilde azalması durumunda nasıl bir yol izlenir?

Bir defa kapsama alınan işyerinin çalışan sayısında, kapsama alınma tarihini müteakip gerçekleşen değişiklikler dikkate alınmaz.

4- Şirketler topluluğu veya holding niteliğinde olan yapılarda şirketler topluluğunun tek bir çatı altında Otomatik Katılım kapsamında değerlendirilmesi söz konusu olacak mı?

Otomatik katılım kapsamında her bir işveren bazında çalışan sayısı dikkate alınır.

5- İçinde aynı veya farklı lokasyonlarda birden fazla işyeri barındıran işverenlerin tek bir çatı altında Otomatik Katılım kapsamında değerlendirilmesi söz konusu olacak mı?

Çalışan sayısının belirlenmesinde, birden fazla işyeri olan işverenler için bütün işyerlerindeki çalışanların toplamı göz önünde bulundurulur.

6- İşveren olarak otomatik katılım uygulaması kapsamındaki yükümlülüklerim nelerdir?

- Emeklilik şirketinin seçimi: 5510 sayılı Kanununun 12 nci maddesi kapsamındaki her işveren, çalışanları adına, bir emeklilik şirketi ile sözleşme yapmakla yükümlüdür. Şirket seçiminde, hizmet kalitesi, kesinti ve diğer hususlar göz önünde bulundurularak tercihte bulunulmalıdır.
- Fonların Seçimi: İşveren, sisteme giriş esnasında çalışandan faizli/faizsiz fon tercihini alır, tercihte bulunmayan çalışanları için söz konusu tercihi yapar.
- Katkı payının ödenmesi: İşveren, katkı payını çalışanın ücretinden kesip emeklilik şirketine aktarmakla yükümlüdür. Maaş ödemelerini Maliye Bakanlığınca işletilen Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi kullanarak yapan Kamu Kurumları aynı sistemi kullanarak katkı payı ödemelerini gerçekleştirebilecektir.
- Devir İmkanı: İşveren operasyonel gereklilikleri dikkate alarak, şirket seçimi ve katkı payının kesilmesi hariç diğer yükümlülüklerinin icrasını emeklilik şirketine bırakabilir.

7- Oto katılımı sisteme dahil olmak üzere işverenler tarafından hangi formlar doldurulacak?

İşverenle şirket arasında tarafların yükümlülüklerini detaylandıran bir sözleşme imzalanacaktır.

8- Oto katılımı da sisteme dahil etmek üzere işverenler çalışanlarından hangi formları imzalamalarını isteyecektir?

Otomatik katılım kapsamında işverenler çalışanlarından herhangi bir imza almayacaktır.

9- İşveren katkı payını şirkete zamanında iletmezse, eksik iletirse ya da sehven çalışandan katkı payı kesintisinde bulunmazsa cezai müeyyide var mıdır? Cezalar nelerdir?

İşverene; katkı payını zamanında şirkete aktarmaz veya geç/eksik aktarırsa, çalışanlarını sisteme dahil etmezse, çalışanın birikiminde oluşan parasal kaybindan sorumludur ve her bir ihlal için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca yüz Türk Lirası idari para cezası uygulanır.

10- Otomatik katılım kapsamında işverene ek fayda ya da promosyon uygulaması yapılabilir mi?

Hayır yapılamaz.

11- İşveren çalışanı adına katkı payı ödemesi yapabilir mi?

İşveren otomatik katılım sistemi kapsamında çalışanı adına katkı payı ödemesi yapamaz. Diğer taraftan, işveren grup emeklilik sözleşmesi (İGES) kapsamında çalışana katkı payı ödemesi yapılabilir.

12- İşveren çalışana fayda sunmak amacıyla, otomatik katılım sistemi kapsamında ödenecek katkı paylarını çalışan ücretinden kesmek yerine kendisi ödeyebilir mi?

Hayır. Bu kapsamda ödeme yapmak isteyen işveren İGES kurmak zorunda olup, çalışanı herhalükarda otomatik katılım sistemine dahil etmek durumundadır.

13- Çalışanlar, sisteme giriş esnasında herhangi bir fon tercihi bulunmazsa katkı paylarının hangi fonlarda yatırıma yönlenecektir? Fon dağılım değişikliği yapmasının bir sınırı var mıdır?

Çalışanlar tarafından faizli/faizsiz fon tercihinin yapılmaması durumları için, işveren anlaşma yapacağı emeklilik şirketine ön tanımlı bir tercihte bulunabilir. Bu kapsamda, katkı payları yapılan tercih doğrultusunda öncelikle 2 aylık süre boyunca faizsiz fonlarda değerlendirilir, akabinde ise standart fonda yatırıma devam eder. Çalışanlar yılda 6 defa fon dağılım değişikliği yapabilir.

14- İşverenler emeklilik şirketini değiştirebilir mi?

İşveren iki yıl süresince emeklilik şirketini değiştiremez. İzleyen dönemde ise emeklilik şirketini yeniden değiştirebilmesi için ilgili şirkette en az bir yıl kalması gerekir.

15- Birden fazla işverenle çalışanlar için otomatik katılım kapsamında her bir işvereni ile birden fazla emeklilik sözleşmesi açılabilir mi?

Çalışanın her bir işvereni nezdinde otomatik katılım sözleşmesi açılacaktır.

16- Mevcut işyerinde SGK'dan emekli ve 45 yaşın altında halen çalışan varsa otomatik katılım ile sisteme dahil edilecek midir?

Evet dahil edilecektir.

17- Çalışanın maaşı üzerinde haciz/nafaka gibi yasal kesintiler varsa (Maaşın %25'i düzeyinde) katkı payı ödemesi için maaşından kesinti yapılabilir mi?

Prime esas kazanç ve emeklilik keseneği etkilenmediği sürece ödenecek katkı payı tutarı değişmez.

18- Çalışanlar otomatik katılım kapsamında mevzuatta belirlenenin oranın üzerinde bir oranda katkı pay kesilmesini talep edebilir mi?

Evet, talep edebilirler.

19- Otomatik katılım sözleşmeleri kapsamında çalışanlar ek katkı payı ödemesi yapabilirler mi?

Çalışanın ücretinden yapılacak kesinti dışında katkı payı ödemesi yapılamaz.

20- Katkı payı neye göre hesap edilecektir?

Prime esas kazanç ve emeklilik keseneği referans alınarak hesaplanacaktır.

21- Çalışan işsiz kaldığında otomatik katılım kapsamındaki sözleşmesi devam edebilir mi?

Çalışan ilgili emeklilik planına devam etmek isterse bu sözleşmeye ilişkin tasarrufta bulunma hakkı çalışandır.

22- İş yeri değiştirdiğinde; yeni iş yerinde otomatik katılım kapsamında emeklilik planı yoksa mevcut emeklilik planına devam edebilir mi?

Çalışan iş değiştirdiğinde yeni işvereninde otomatik katılım kapsamında bir emeklilik planı yok ise, mevcut emeklilik planına devam edebilir.

23- İş yeri değiştirdiğinde; yeni iş yerinde otomatik katılım kapsamında emeklilik planı varsa nasıl bir yöntem izlenecektir?

Çalışan, işyeri değişince yeni işyerindeki plana birikim transferi ya da plan değişikliği ile geçiş yapar.

24- Otomatik katılım dışında, bireysel emeklilik sisteminde (BES) sözleşmesi olan çalışanlar otomatik katılıma dahil olacak mıdır?

Evet, otomatik katılım sistemine dahil olma şartı taşıyan tüm çalışanlar sisteme dahil olacaktır.

25- Çalışanlar otomatik katılım kapsamı dışındaki BES sözleşmesiyle otomatik katılım sistemine devam edebilir mi?

Hayır, otomatik katılım ile yeni sözleşme başlatılacaktır.

26- Katkı payı ödemeleri nasıl takip edilecektir?

Takip ve tahsil işlemleri, emeklilik şirketleri ve/veya bu amaçla yetkilendirilecek bir şirket tarafından takip edilecektir.

27- İşverenin iflası durumunda çalışanın katkı payı ödemeleri nasıl takip edilir?

Çalışan katkı payı, işverenin taraf olduğu 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu kapsamındaki haciz ve iflas yoluyla takip bakımından işçi alacağı niteliğinde imtiyazlı bir alacaktır. İşverenler otomatik katılım uygulaması kapsamındaki yükümlülükleri bakımından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından denetlenir.

28- Otomatik katılım kapsamında çalışandan sisteme girişte, sistemde kaldığı sürece ve sistemden çıkışta hangi ücretler alınır?

Otomatik katılım kapsamında çalışanlardan sisteme girerken giriş aidatı, sistemden ayrılma durumunda ise herhangi bir ertelenmiş aidat ya da ücret ödemesi alınmaz. Sistemde bulunduğu sürece çalışanların emeklilik hesabındaki birikimleri üzerinden Fon İşletim Gider Kesintisi (FİGK) dışında bir kesinti yapılmaz.

29- Otomatik katılım kapsamı dışında BES sözleşmesi olan bir katılımcı için uygulanan devlet katkısı limiti bu sözleşmeler için de geçerli olacak mıdır? Yoksa otomatik katılım için devlet katkısı üst sınırı ayrıca mı belirlenmektedir?

Otomatik katılım kapsamındaki sözleşmeler için Devlet katkısı üst sınırı BES sözleşmelerinin devlet katkısı limitinden ayrı hesaplanacaktır. Örneğin, 2016 yılı için otomatik katılım kapsamı dışındaki sözleşmesi için azami 4.941 TL devlet katkısı hesaplanırken, otomatik katılım kapsamındaki sözleşmesi için ayrıca 4.941 TL devlet katkısı hesap edilir.

30- Otomatik katılım kapsamında sunulacak Devlet katkılarında hak ediş süresi bulunmakta mıdır?

%25 oranındaki Devlet katkısı teşviki ile 1.000 TL'lik bonus Devlet katkısı teşviki için hak kazanma süreleri aynı olup, hak ediş süreleri aşağıda yer alan tabloda açıklanmıştır.

Sistemde tamamlanan yıl sayısı	Devlet katkısı hak ediş oranı
0-3	%0
3-6	%15
6-10	%35
10-Emeklilik Öncesi	%60
Emeklilik Dönemi	%100

31- Otomatik katılım kapsamında elde edilen emeklilik ve Devlet katkısına esas süreler, diğer BES sözleşmeleri kapsamında elde edilen emeklilik ve Devlet katkısına esas süreler ile birleştirilebilir mi?

Otomatik katılım kapsamında elde edilen emeklilik ve Devlet katkısına esas süreler ile diğer hak ve yükümlülükler otomatik katılım kapsamında kurulmamış BES sözleşmeleri ile birleştirilemez.

32- Çalışanın işten ayrılması durumunda bildirimleri kime yapacaktır? Ödemeye dışarıdan devam etmesi mümkün müdür?

Çalışan işten ayrılması durumunda, doğrudan emeklilik şirketi ile tüm iş ve işlemlerini gerçekleştirecektir. Çalışan katkı payı ödemeye dışarıdan devam edebilir veya hesabını sonlandırabilir.